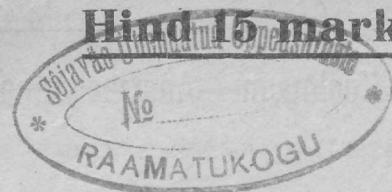

EESTI SPORDILEHT

Hind 15 marka.

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VI. aastakäik.

Neljapäeval, 19. novembril 1925. a.

VI. aastakäik.

Kuidas jookseb Nurmi.

Et suurjooksjaks tõusta, on tarvis tublilt võimleda.

Hiljuti ilmus Alb. Bonniersi kirjastusel Stokholmis dr. Toivo Kallio teos „Boken om Nurmi (Raamat Nurmi üle)“, mis ülisuurt huvi on terve ilma sportlistes ringkondades äratanud ja kuuldavasti juba tõlkimisel on kuude keelde.

poollest suurima täiuslikkusega uhkeldada. Mis tema edule aluse pannud, on äärmine korralikkus elukommetes, väsimatu harjutus, kuid suur mõõdukus seejuures ja oma konstitutsiooni omaduste põhjalik kasutamine.

nutit võimlemist, mis koosneb üle kümnest harjutusest. Neist on suurem osa pärit J. P. Mülleri tuntud süsteemist. Nurmi ütleb: „Minu stiil erineb teiste omast ainult suurema puusade tõõga; võimlemisega olen ma nad tugevamaks arendanud

Kolm iseloomustavat näidet Nurmi stiilist.

Töö käsitleb pikemalt Nurmi elulugu, tõusmist suurjooksjaks, võidukäiku uues ja vanas ilmas, amatöörprobleemi ja lõpuks treeninguprogrammi ning stiilinäiteid. E. Spordileht kavatses ajajooksul terve raamatu oma veergudel avaldada, Dempsey eluloo lõppemisel sellega algust teha, kuid toob lugejaskonna huvi osaliseks rahuldamiseks juba nüüd väikse väljalõike stiili ja treeninguosast. (Kes lugejatest raamatu vastu huvi tunneb, võib selle rootsikeeles o.-ü. Estolt 375 mk. eest praegu saada.)

Kes arvab, et Nurmi edu saladus mõnel kättesaamatul trikil põhjeneb, see eksib. Seda ei leia meie Nurmi juures. Ta ei ole füüsiliselt looduse poolt erilise rikkalikkusega varustatud ega või ka stiili

On iseenesest mõistetav, et Nurmi elus ei ole suitsu suhu pannud ega viina maitsnud. Lisaks sööb ta tagasihoidlikult, kannab suurt hoolt keha puhtuse eest ja võimleb palju. Viimasele peaasjalikult võlgnebki ta enese arvates tänu selle eest, mis ta praegu on. See on süstemaatiline võimlemise teene. Juba Hannes Kolehmainen on omal ajal öelnud: „Jooksu edu alus on varasest lapsepõlvest peale harrastatav võimlemine.“ Seda juhtmõtet on kõik temale järgnenud Soome suurjooksjad omaks pidanud, väljaarvatud vast ainult Stenroos, kes vähe võimlenud. Ritola paneb võimlemises rõhku ainult jalaja puusalihaste töö peale.

Nurmi on järjekindel ja energiline võimleja. Ta päevakava sisaldab 10 mi-

kui keegi teine jooksja. Seetõttu võin ma neid jooksus paremini kasutada. Puusade etteviskamisega pikendan ma oma sammu.“

Nurmi võimleb harilikult õhtuti, peale päevatööd. Ta võimlusharjutused on peaaegjalikult mitmesugused paenutused, keha pööratamised ja siis jalgade pildumine üles ühes hüplemisega ja sibamine nendega seljali olekus. Erilist midagi ei sisalda ka tema võimlusharjutused.

Üksikuid liigutusi teeb ta 6—15 korda. Võiks märkida veel üht lisaharjutust, mida Nurmi 4—5 minutit päevas teeb ja mida William Kolehmainen isegi 15—20 minutit on teinud. See on järgmine: Seisa umbes 10 sentimeetri kaugusele üksteisest paralleelselt asetatud jalgadega, käed

Anton Koolmann—Austraalia meister.

A. Koolmann.

Anton Koolmann, Eesti 1924. aasta kõrbeskaalu meister maadluses, on elukutselt meremees. Enne Pariisi olümpiaadi sooritas ta kaugesõidu kapteni eksami ja peale olümpiaadi sõitis ta kohe Antwerpenisse, kus kaugesõidu laeval koha sai. Laev tegi reise Kanaada ja Austraalia vahel.

Nagu nüüd meile Austraaliast kättesaadatud lehtedest näha, on Koolmann võtnud osa ka Austraalia esivõistlustest maadluses ja neil suurt edu saavutanud, tulles Austraalia meistriks kerge-, kerge-kesk- ja keskaalus. Kuigi erapooletu kriitika ees austraallased just väljapaistvad maadlusmeistrid ei ole, on Koolmanni saavutus ikkagi hinnatav.

Austraalia leht „The Age“ kirjutab 8. septembril: „Eestlane Koolmann on ideaalne maadleja ja on asjatundjate arvates kohane ilmameistriks tõusmiseks. Koolmann on üliloomulikult tugev oma keha kohta ja kaval.“

Kergekaalus võitis Koolmann oma vastase F. J. Alleni punktidega ja A. Murdoch'i seljavõiduga 9. minutil, A. McColli 8. minutil.

Kerge-keskaalus võitis Koolmann T. P. Bolgeri 7 minutiga ja J. C. Dignami punktidega.

Keskaalus oli Koolmannil vastaseks T. H. Morris, kes punktidega Koolmannile kaotas.

Koolmannile juubeldati tugevalt ja ta tõusis Austraalias päevakangelaseks. Victoria spordiselts saatis ta oma esitajana Queenslandisse Brisbane'i linna maadlusvõistlustele. Saavutustest seal puuduvad meil teated.

NMKÜ punchingõhtu

oli pealinnas poksihooaja elavusrikkaks avanguks. Peahuvi võistlustel oli koondatud noorte poksijate esinemisele, kuna vanemad sellele ka kohati meeldivaid lisandusi pakkusid. Üldiselt võib aga siiski nii noorte kui vanade juures konstateerida tehnilise külje nõrkust, mis vigurdamise poole näib kalduvat, ja millest ilma eriteadlase juhtimiseta näib olevat raske lahti saada.

Esimese paarina tulid ringi Piir ja Miisler, NMKÜ. Piir oli hoogsam, kuid Miisleri töö läbiõeldum, nii et ta õigusega paremusvõidu teenis.

Paberkaallane Baumann, Kalev, poksis sulgkaallase Bogdanoviga, NMKÜ. Viimane osutus saamatuna, mille tõttu Baumannil mingit raskust ei olnud võidupunkte korjata.

Leiger, Kalev — Volde, NMKÜ, oli õhtu tulesem paar. Kukk-kaalu meistri ülekaal oli ilmne, kuid ka Volde paistis energilisena ja kena löökidega mehena. Leigeri tugevad haagid lõpetavad Volde vastupanu ja see jääb jõuetult nõõride nälale. Knock-out.

Palm, keskaalu meister, teeb sparring-poksi kahe vastasega — Kotti ja Võrgiga. Kotti diskvalifitseerib võistluse peakohtunik E. Tamberg,

Nurmi jooksust.

(1. lehekülje järg.)

ripuvad vabalt. Tee nüüd paigalkäiku, nii et päkad põrandal ikka püsiksid, tugevalt tõstes puusi ja õlgu, põlvi seejuures kõverdades. See sõtkumine on hästi aren-dav.

Täieliku pildi saamiseks Nurmi konstitutsioonist on tarvis tema mõõte vaadelda. Need, mis erinevad meie poolt E. Spordileht nr. 9-as toodutest, on: kaal treeningu tipul — 65 kg., muidu 69—70 kg., pikkus 174 sm., kael 37½ sm., käevars 26 sm., käeranne 16½ sm., rind täishingatult 99, tühjakingatult 82 sm., normaalselt 89 sm., kõht 81 sm., puusad 92 sm., reis 50½ sm., sääremari 35½ sm., sääär alt 21 sm. Viimane on tal sama ümbermõõduga, kui 7 sentimeetrit lühemal ja kergemal Hannes Kolehmaiselgi. Soome võimlejal on see prof. J. Wilskmani järel keskmiselt 22 sm. ja Ritotal, kel eriti tugevad jalad, 23½ sm. Nurmi käed on võrdlemisi peened, paksud ei ole ka jalad. Nurmi reis on 50½, Ritotal 52 ja võimlejal keskmiselt 54. Hannese reis on veel peenem — 48½. Sääremari on Hannesel 34, Nurmil 35½, võimlejal 36½ ja Ritotal 39½.

Rinnamõõte vaadeldes selgub, et Nurmi peatugevus peajasjalikult selles peitub. Soome võimlejate rinna ümbermõõt on normaalselt keskmiselt 95 ja täishingatult 102. Vahe on 7 sm. ehk 1:13½. Hannesel on vahe 8 sm. ehk 1:11 ja Nurmil 10 sm. ehk 1:9. Täishingatud ja tühjakingatud rinna ümbermõõdu vahe on Nurmil 17 sm., kuna see Ritotal kõigest 10 sm. on.

Nurmi ei harjuta harilikult oma käsa, küll aga õlasid, mille töö on võrdsele tähtis puusadega. Paavo Ratinen, Nurmi massöör enne Pariisi olümpiaadi, kelle käte all Nurmi sadandeid kordi olnud, tähendas tema kehaehituse kohta:

„Nurmi jalad on tugevad, ta säärelihased on paremini väljaarenenud kui ühelgi surelikul ilmas. Üldiselt peab ütleva, et Nurmil on sooneline keha, mitte muskline, toredad jalad, tugevad puusad, haruldase võimega kopsud ja süda.“

Nurmi süda on omapärane, kuid arstid ei ole leidnud selles midagi haiglast. Ta on täielikult tugev ja tublilt suurem normaalsest. See on kestva ja tugeva treeningu tagajärg. Ta töötab kui sekundilooja suure korrapärasusega harilikus elus — 60 lööki minutis. 1500—5000 mtr. võistlustel on seda sagedasti uuritud lõpuspurdi järel. Siis annab ta 110 lööki minutis. Kuid jooksul enesel loövad ta Nurmi tõendusel aeglasemalt.

Jooksuveteraan Stenroos, kes enam kui 10 aasta jooksul Nurmi arenemist jälginud, väljendas:

kuna ta lubamatult sagedasti kätega Palmi küljes ripneb ja seda töötada ei lase. Ühekülgne kinnohoidmine ei ole clinch! Võrgi näitab Palmile sitket vastupanu, kuid see omandab siiski kindla paremusvõidu.

Jann, Kalev, võidab paberkaalus Madissoni, NMKÜ. Jann on andeline ja energiline poksija, samuti kui Valdmann, NMKÜ, kes kerge-keskaalus võidab Bachmanni, NMKÜ. Samas kaalus võidab veel Etnoshevski Printsit.

Lõpuks teevad Nirk-Matsov ja Kott-Viikberg demonstratsiooni, millele veel poksi naljapalad järgnevad.

— Tom Roberts, Burnley tuntud forvard, sai hiljuti vigastada ja nüüd pakub klubi teda müüa. Roberts läks Burnleyl maksma aastaga, mis ta tema värvides esines, umbes 4500 naela (üle 8 milj. Emk.). Roberts tegi kaasa 35 matshi ja

„Minule ei näinud Nurmi keha alguses kohane olevat jooksu jaoks, ta ülemine keha oli liiga tugev. Kuid hoolsa harjutusega on suutnud ta oma vigu parandada, ülemine keha on läinud kõhnemaks ja stiil paremaks. Paavo Nurmi ulatas oma algkatsetel vaevalt üle keskmise tasapinna.“

Samm on ajajooksul Nurmil suurelt paranenud ja sulavamaks läinud. Väidetakse siiski, et Nurmi oma jalgu liiga pilub. Sarnane stiiliklassik, nagu Stenroos, ei pea jala tõstmist nii kõrgele seljataha soovitavaks. Ka astub Nurmi täie tallaga maha. Hannes Kolehmaise varvasjooks nägi palju efektselt välja.

Nurmi samm on jalutuskäigul 93 sm. pikk, jooksudes 400—1500 mtr. — 2.25 ja pikematel 2.15.

Pariisi olümpiaadi ettevalmistustest Nurmil on märkida:

Kesk jaanuari algasid ettevalmistused olümpiaadi vastu. Kuna jaanuaris ja veebruaris ilmad väga külmad olid, ei saanud Nurmi jooksu teha. Ta rahuldus hommikuti 10—25 km. käikudega, kattes kilomeetri 7 minutiga, õhtupoolel järgnes varemkirjeldatud võimlemine. Märtsis hakkas ta jooksma. Jalutuskäigu ja võimlemise tegi ta hommikul, nii kuidas ta üles ärkas. Selle järel jõi ta kohvi ja puhkas ühe tunni. Kell 11 e. l. oli eine, mitte eriti tugev. Peale lõunat jooksis ta, esmalt saalis ja lume sulades maanteedel. Jooksu järel sai ta 3 korda nädalas massaashi ja 2 korda sauna.

Mais läks ta tugevama treeningu peale üle. Jalutus ja võimlemine oli endiselt hommikuti. Jooksurajal tegi ta hommikul 80—400 mtr. tugeva hooga. Veidi kõndides järgnes sellele 1000—1500 mtr. keskmise tempoga — 1000 mtr. umb. 2.50 ja 1500 mtr. 4.30—4.35. Alles siis tuli eine ja tunnine puhkus. Peale lõunat oli kavas peajasjalikult murdmaa 10—25 minutit, kattes kilomeetri 3.10. Murdmaa lõppes 500—600 mtr. spurdiga jooksurajal. Peale massaashi jalutas Nurmi veel õhtuti 1—2 tundi, kiirusega 9 minutit kilomeeter. Lihavõtte pühadel võistles Nurmi 7 km. pikkusel murdmaal, kus ta libedal metsateel kukkus ja põlve vigastas. Ta sai kuidagi auto ja sõitis arsti juure. Tal tuli 3—4 päeva täielikult voodis lamada ja 1 nädal ei saanud ta käia. Vahelduseks tagus ta siis punching-palli. Vigastus takistas suurelt Nurmi treeningut ja vast juunikuul hakkas ta alles vormi saavutama. „Poleks mul vigastust olnud,“ ütleb Nurmi, „oleks ma Pariisis märksa paremaid aegu näidanud.“

lõi 22 väravat, nii et iga tema esinemine umb. 130 naela ja iga värav 200 naela maksma läks.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

Poksi õpetus.

Kuidas tehakse lööke, kaitstakse ja tehakse vastulööke.

Otselöök vasakuga.

Nagu juba varem tähendatud, on otselöök vasakuga kohasem löök niihästi pealetungil kui ka kaitset, ja seetõttu tuleb algajal kõige suuremat rõhku tema korraliku omandamise peale panna. Poksija, kel arenenud vasak käsi, võib ikka mõjuvalt peatada vastase pealetungi.

Enne otselööki vasakuga tuleb teha pettelöök, mis murrab tarvilise augu vastase kaitseesse. Käe sirutamisel, vii samal hetkel vasak jalg ette, kõverda veidi vasakut põlve ja pööra vasakut õla, mahutades kogu keha raskuse lööki, mis teeb selle võrratult tugevamaks. Õige otselöök vasakuga on näidatud joonistusel 23.

Vasaku käe otselöögi tabamisel on hõlbust asi täiendada seda paremaga, olenedes iseloomult muidugi vastase seisakust.

Kaitse vasaku käe otselöögi vastu.

Harjutades ladusaks juba otselöögi vasakuga, tuleb rõhku panna ka kaitse arenemiseks enesel selle löögi vastu.

Hõlpsaim kaitseabinõu on näidatud joonistusel 24, nimelt keha tõmbamine tagasi. Temaga jäävad mõlemad käed vabaks ja võib teha kohe vastulööke niihästi parema kui vasakuga. Tasakaalu paremaks alalhoidmiseks on soovitatav ka paremat jalga umbes 20 sm. võrra tagasi tõmmata.

Vasaku käe otselööki võib ka kaitsta algseisakus püsimisega. Sel juhul tuleb parem käsi tõsta löögile vastu ja hoida löök kinni käe sisepoollega. Sarnase kaitsega ei saa aga ise tarvitada paremat kätt ega näha ka hästi vastase toimingut.

Otselöök vasakuga ja vastupealetung vasaku otselöögiga kõhtu.

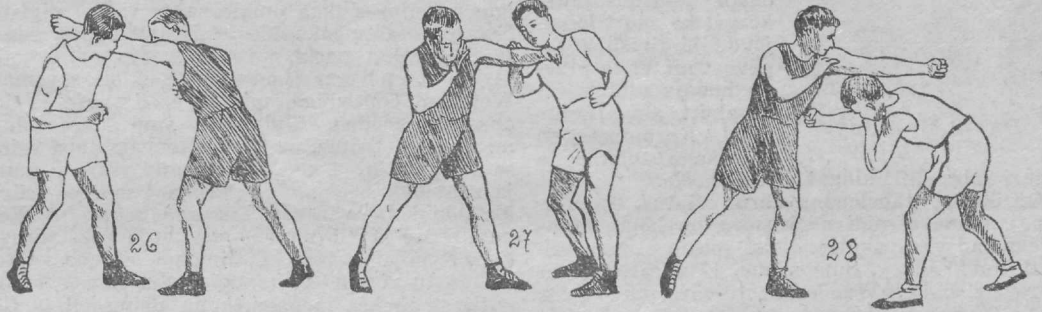
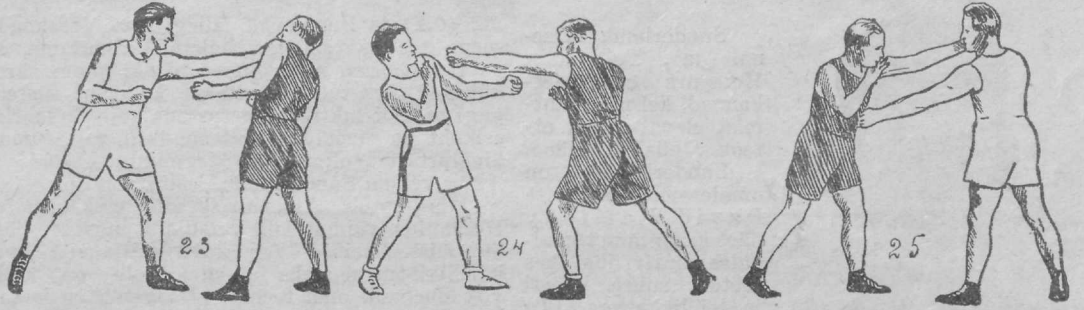
Joonistus 25 näitab vasaku otselöögi järel vastupealetungi vasaku käe otselöögiga kõhtu. Must on teinud otselöögi vasakuga ja seadnud parema käe enesele löua kaitseks. Valge on kas pareerinud löögi paremaga ehk jätnud selle tähelepanemata ja teeb samaaegselt vastulöögi vasakuga kõhtu. Parimad punktid poksis saavutatakse ikka üheaegse kaitse ja vastuöögiga; lööjal on peaaegu alati raske enast omakorda kaitsta, kui vastulöök on tehtud kiirelt. Juhusel, kui lööja oleks jätnud parema käe enesel kõhu kaitseks, oleks vastulöök järgnenud muidugi löua pihta.

Vasaku käe otselöögist hoidumine pea käänamisega paremale.

Pea käänamiseks (shift) hüütakse seda, kui algseisakust, nähes vastase otselööki vasakuga löua pihta tulevat, viiakse pea paremale poole kõrvale, ilma et jalgade seisakust muudetaks. See on näidatud joonistusel 26. Kui on teostatud see kaitse, on soodne sellest seisakust teha haaklööke kumbagi käega. Kui anda näit. vasakuga haaklööök löuale, astuda parema jalaga väike samm ettepoole ja teha uppercut, võib peaaegu alati muretu olla, et võistlus on lõpetatud, — kui ainult liigutused on tehtud kiirelt üksteise järele.

Sama lugu kordub parema käe otselöögist hoidumisel pea käänamisega vasakule. Vahe on ainult selles, et vasak jalg viiakse kindlame tasakaalu saavutamiseks veidi vasakule.

Harjutades tuleb pea käänamise oskuse omandamisel paluda kaasharjutajat teha

otselööke vasakuga, esialgu hoidudes ise vastulööke tegemast. Siis vahetage osad.

Vasaku otselöögi tõrjumine ja vastulöök.

Eriline kaitse vasaku käe otselöögi vastu on see, nagu joonistus 27 näitab. Selles lüüakse nimelt vastase vasak käsi löögil oma paremaga kõrvale, tuakse parem jalg vasaku jala liinile ja lastakse keharraskus enam paremale jalale. Sellega viiakse vastane tasakaalust välja ja pääsetakse hädaohust. Sarnasest seisakust võib teha haaklööke mõlema käega.

Kui vastane teeb otselöögi paremaga, tuleb toimida sellekohaselt vastupidiselt. Lööd vastase sirutatud käe kõrvale vasakuga, viies samaaegselt vasaku jala ettepoole ja tuges sellele. Järgneb haaklööök kõhtu.

See otselöögi tõrjumine on omapärane ja tubli seetõttu, et temal peaaegu sugugi ei tule enast hädaohtu panna. Teda tuleb aga tublisti harjutada ja osavalt läbi viia, enne kui võistluses temaga katset teha.

Vasaku otselöögi sukelduskaitse ja vastulöök.

Eriti tubli kuid raske kaitse on n. n.

sukelduskaitse. Ta vajab püsivat ja hoolsat harjutamist enne, kui temas teatud osavus omandatakse.

Võta oma kaasharjutaja ja lase teda teha otselööke vasakuga, mida alguses on soovitatav õige aeglaselt teha. Kui käsi hakkab juba ulatama löuani, tõmbad pea tagasi paremale, kuid ei jää pidama sinna, vaid poed vastase vasaku käe alla väljapoole, tehes samal ajal haaklöögi vastasele südame kohta, nii nagu joonistus 28 näitab. Seejuures ei tohi unustada enese vasakut kätt kaitseks valmis hoida.

On tõenäolik, et lööja viib otselöögi tegemisel vasakuga oma parema käe alla kõhu kaitseks, siis tuleb sul sukelduda edasi, tõmmata parem jalg ettepoole, lasta keha sellele ja teha vasakuga haaklööök löuale.

Kui teed need liigutused õieti, siis seisad sa kogu aja vastasest paremal pool, ja temal tuleb, et suuta lööki teha, pöörata esmalt korralikult sinu poole.

Tee kogu harjutus esmalt tasa ja katsu alguses teha ainult üks sukelduslööök. Vast hiljem, suurema kiiruse omandamisel, püüa lööke teha mõlema käega.

Hugo Meisl uruguailastest.

Hugo Meisl, Austria kuulus jalgpallikindral ja üks suurem jalgpallispets Euroopa mandril, kes läinud hooajal Tallinnagi külastas, on avaldanud Viini lehtedes märkusi uruguailaste üle. Ta kirjutab:

„Uruguailaste jalgpallimäng on kolm korda kiirem Viini omast. 50 meetri jooksus võitsid uruguailased meie mängijaid umbes sekundiga.

Neil on rohkem, kui kellegil muul, looduse poolt kaasas loomulikke tugevust. Nad on kirjeldamata jõurikkad ja energilised, olgugi et nad suuremat korrapärasusest eluviisides ei hooli. Nad on väsimatud, iharad naiste järele ja valmistuvad suurimagi võistluse, kui tühiseima päevasündmuse vastu. Ei mingit erilist hoolt ega tähelepanu. Olin nendega kord vabal päeval Gänshäufelis, Donau madalal supelusrannal, ja vaatlesin nende väsimatut askeldamist ja jooksu rannikul. Viimaks algas neil võidujooks, mis kuidagi lõppeda ei tahtnud. Ikka üks kiirjooks teise järel. „Mazali, Mazali!“ kõlasid ergutused. Sain kuulda, et Mazali, Uruguai värvavaht, on oma kodumaal ka kiiruse poolest teine mees tõkkejooksus. 15,8 on tema parim saavutus. Nende jooksu nähes võib seda uskuda, kuigi selles mingit süsteemi ei ole. See on tingitud neis voolavast indiaanlasverest.

Ja kuidas nad jaksavad võistelda!

Meie nägime seda hiilgimeeskonda mängivat First Vienna'ga 1:1, siis matkasid nad Tirolit ja võitsid Insburgi koondusmeeskonna 6:0, siis Shveitsi ja võitsid Zürichi 5:1. Nad tulid Viini tagasi viie magamata öö järele, mis nad rongides veetsid ja astusid kohe välja Rapidi, Viini suurima löögimeeskonna, vastu. Ajalehed emustasid uruguailastele põhjalikku kaotust, kuid pooleteise tunni järele oli Viini suurem löögijõud 2:1 võidetud. Kaks päeva hiljem panime uruguailaste vastu välja Viini koondusmeeskonna, mis oli igas suhtes kokku kasvanud ja mängutugev. Olgugi, et neli viiendikku mängust moodus uruguailaste väljapoole, lahkusid viinlased kaotusega 0:2 väljalt. See oli nägemisväärne võistlus. Iga löuna-ameeriklane oli panterina palli kallal ja värvavaht ergutas neid lõikavate sõjahüüetega. Seda võistlust ei unusta ma kunagi. Inglise elukutselisi ei saa võrrelda uruguailastega — inglased on väsinud juba kolmanda võistlusega.

Kuid uruguailased ei ole siiski võitmatud! Praaga Sparta löi neid 1:0 ja Bartseloona kolmest peetud võistlusest kaks korda — 1:0 ja 2:1. Kolmas võistlus lõppes viigiga 1:1. Kaotused hispaanlastele ei ole monumentaalsed — seal oli hispaanlaste kasuks tervelt 6 karistuslööki. Kaotust Praagas peavad uruguailased kor-

(Järg 4. leheküljel)

Inglise liigavõistlused.

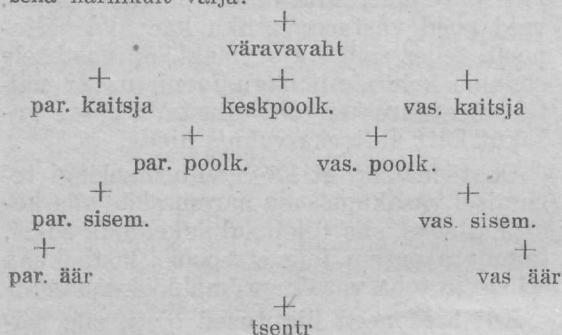
Sunderland näib tahtvat püsida juhtimisel. David Halliday on inglaste Orth.

David Halliday.

Ungari jalgpallikuningat Orthi meele.

On üldiselt tähelepanuväärne nähtus, et kesk-tormajad uue ofsaidi määrusega on kõige taga-järjekamad väravakütid. Neist seisab praegu esikohal Halliday, Sunderland, 17 väravaga, siis Harper, Bolton Wanderers, 16 vär., Bullock, Bury, 10 vär. jne. See on tingitud ka jõudude uelaadiliselt rivistusest, missugune pea kõigi meeskondade juures hakkab poolehoidu leidma ja öeldakse alguse saanud olevat Tottenham Hotspurs'ilt. Iseloomustavam muudatus on sündinud poolkaitsega, kelle kolmnurk varem oli terava nurgaga ettepoole, kuid nüüd on ümberpöördukt. Keskpoolkaitsja mängib nüüd pea alati kolmandat kaitsjat, vast suure ülekaalu puhul nihkub ta ettepoole. Meeskonna asetus näeb nüüd järgmisena harilikult välja:

Esimeeskond Sunderland mängis kahe viimase nädala jooksul Liverpooliga 2:2 (2:0), Buryga

Shveits - Austria 2:0 (0:0).

Shveits, kes kaotuste seeriaga juba üsna vormist näis välja raputatud olevat, leidis ennast jälle korraka maavõistlusel Bernis ja näitas, et ta mitte ilmaegselt Pariisis „euroopameistri“ loorbereid ei löiganud. Ka näitas küll Austria seekord liiga lõtva ja pehmet mängu. 12.000 pealtvaatajat leidis üle hulga aja tänuuliku juhuse määrarikkaks juubeldamiseks.

Austria: Kannhäuser; Beer—Teufel; Schneider—Kurz—Nietsch; Neufeld—Häusler—Horvath—Wessely—Eckl.

Shveits: Pulver; Schneebeli—Ramseyer; Oberhauser—Keller—Fässler; Ehrenbolger—Matzinger—Pasello—Abegglen II—Märki II.

Austria meeskonnast puudusid seekord Vienna ja Amateure mängijad, kel samal ajal kodus karikatsükli lõpuvõistlus käis. Varemased 7 võistlust on annud Austriale 4 võitu, 2 kaotust ja 1 viigi. Väravate vahetõu 19:9 Austria heaks.

Vahekohtunik Ivancic'i vile järel alustavad pealetungi austerlased. Nad saavutavad kohe nurgalöögi ja selle järel on Wesselyl võimalus väravat lüüa. Ta aga söötab Horvathile ja see lööb mööda. „See rikkus terve mängu,“ ütles looshis

2:2 (0:2) ja Burnleyga jällegi 2:2. Meeskond on seega teatud väsimust hakanud ilmutama, kuid ka tagapoolsed meeskonnad ei näi enam väravaküllased olevat (riskeeritakse juba uue süsteemiga ofsaidi taktikat harrastada!) ja Sunderlandi esikoht on esialgu kolmepunktilise edumaaga kindlustatud, olgugi, et järgmine, Arsenal, üks mäng vähem Sunderlandist sooritanud on.

Mis puutub Arsenalisse, siis oleks ta oma Buchaniga võinud küll täielikult kuivale jääda, kui mitte teised forvardid väljapaistvasse konditsiooni ei oleks läinud. (Selles on küll ka vist Buchanil oma teene.) Hiilgama on hakanud Brain, kes praegu Arsenalil valusam tank ja igas võistluses ikka omale saagi välja pigistab. Evertoni vastu mängides, mis 4:1 lõppes, saavutas Brain hat tricki.

Tottenham Hotspursil oli suurmatsh Westham United'iga, mis kõrge ärevuse ja ägeduse all möödus. Kuigi Westham suure ohvri-meelsusega töötas, suutis Tottenham juba esimese 25 minutiga 4 korda Westhami võrguni murda ja rahuldus sellega. Keskaajaja Osborne märkis üksinda kolm väravat. Siis aga kogus ka Westham enese ja Yews tasu omakorda kaks väravat. Leicester Citylt pidi Tottenham mõruda kaotuse 3:5 vastu võtma. Ta mängis juba esimestest minutitest üheksa mehega, kuna Grimsdell ja Clay kohe vigastada said.

Huddersfield Town, läinudaastane liigameister, seisab praegu tabelis neljandal kohal. Viimati mängis ta viigi 1:1 Manchesteris sealse United'iga.

Burnley on klubi kuulsa minevikuga, kuid praegu surutakse ta vägisi viimasele kohale ja teise divisjoni langemine näib tal tõenäolik olevat, kuigi ta meeletult vastu rabeleb. Märkida on ta visa matshi Sunderlandiga 2:2 ja heitlust Blackburni sealse Roversiga, mis lõppes Burnley kaotusega 1:3, olles poolajaks siiski juhtimisel.

Missugust tähtsat osa etendab sport inglase elus, väljendab omaltkohalt ka väike Blackburn, Tallinna suurune linnake. Elanikke on tal 125.000 ja staadion — Ewood Park — mahutab pealtvaatajaid 66.000. Burnley võistluse ajal oli neid kohal 40.000. Missugune ilme oleks siis Tallinnal, kui iga kolmas inimene käiks jalgpalliväljal? Vana-meelsed arvavad muidugi, et see muudaks meie Kivilinna Soodomaks, kuid inglise linnad näitavad, et sellest midagi halba karta ei ole, ja peale pineva matshi vaatamist veel suurema lustiga tööd vihud teha.

Inglise amatöörid võitsid läinud nädalal Jiri amatööre 6:4, kuna Shoti profid löid Walesi omi 3:0.

Uruguailastest.

(3. lehekülje järg.)

raparaseks, kuid põhjendavad seda oma liigväsimusega.

Üksikutest mängijatest: Andrade, Pariisi olümpiaadi suurim mängija, keda ülimäärasel näha ihaldati ja mängima sunniti. Montmartre sai viimaks temale saatuslikeks. Tema asemel mängis lõpuole Hector Scarone, keda meie Viinis ja Praagas ei saanud näha. Ja uus keskpoolkaitsja Zibecchi! Mul oli juhus teda näha just nädal hiljem, kui Saddoni, Bolton Wanderersi kuulsat keskpoolkaitsjat. Saddon mängis suurejooneliselt, kuid Zibecchi...! Ta oli kunstnik, artist... Ta oli sama pikk kui inglane, sama valitsev, kuid taidelisem, kindlam. Ehk teine: Castro, uus ühe käega hiilgetormaja. Ta jäi enesele Viini kunstlikku kätt valmistama sel ajal, kui ta võistluskaaslasel tegid reisi Shveitsi. Meie saime sõpradeks ja viibisime kogu aja seltsis. Võtsime tema kaasa ka linnavõistlusele Kremsi. Viin võitis 9:0 ja Castro tegi üksinda 6 väravat. Meil ei ole sarnast pallikunstnikku, ta pettis vastaseid kuidas tahtis.

Uruguai pallikunstnikud ei ole oma kunsttükide juures mitte pallikäperdajad, nagu meie Kuthan või rootslane Rydell, vaid edasitungijad. Ainsam nendevääriline Viinis on ungarlane Kalman Konrad.

Uruguailased on oma eraelus ja läbikäimises üksteisega meist erinevad. Ühel õhtul hilja käsubat keegi uruguailane hotelli portjeed osta temale kolm kilo soola. Saades selle, valab ta kotitäie vanni ja heidab ise sinna oma paistetatud põlvega magama. Järgmiseks päevaks oli ta täielikult võistluskorras.

Nende sissetulekut!

Neid kontroleeriti täielikult Montevideoost. Nad armastasid tasu nõuda meelsamini protsentides sissetulekust. Vienna vastu võisteldes said nad 5000 dollarit, kuid üleliigset raha ei olnud mängijatel. See läks kodumaale. Nad korjasid raha Montevideo staadioni ehitamiseks, mis pidi kaugelt varju jätma Rio de Janeiro oma. Lõuna-ameerikaliku vaimustusega tehakse tööd selle sporditempli püstitamiseks.

Argentiinlased, nähes uruguailaste suurt menu Euroopas, otsustasid ka loorberid lõigata ja saatsid ühel ajal uruguailaste teise ekspeditsiooniga oma meistermeeskonna Boca Juniors'i Euroopasse. Ajakirjandus ja mingi laevavõidus kandsid ainelise riisiko. Kuid argentiinlased ei suutnud uruguailastega võrdset populaarseks saada ega tähelepanu äratada. Prantsusmaal said nad matshist ainult 6000—8000 franki (120—160.000 Emk.). Argentiinasse tagasi jõudes oli toonud nende ekspeditsioon 21.000 dollarit (üle 8 milj. Emk.) defitsiiti.“

Rootsi — Poola 6:2 (6:1).

Maavõistlus peeti Krakovis 1. novembril 9000 pealtvaataja ees. Vahekohtunik Gejnar, Praaga. Koosseisud:

Rootsi: S. Lindberg; Alfredsson—H. Carlsson; V. Andersson—Bengtsson—E. Andersson; Wenzel—Rydberg—F. Johansson—A. Dahl—Kroon.

Poola: Malczyk; Pychovski—Gintel; Hanke—Chruschinski—Zastavniak; Adamek—Stalinski—Kaluza—Kuchar—Sperling.

Rootslased võtavad kohe tugeva stardi. 7. minutil annab E. Andersson kena söödu Johanssonile, kuid see vääratab lõõg. Kohe on aga A. Dahl kohal ja märgib 1:0. 2 minutit hiljem tsenderdab Wenzel palli just värava liinile, kus A. Dahl selle teistkordselt võrku pressib.

Nüüd saavad poolakad vabalöögi, kust Sperling 1:2 toimetab. Publiku ergutusel suruvad nüüd poolakad, kuid sellele teeb lõpu Wenzeli läbimurre. Järgneb tsenderdus ja F. Johansson jookseb palli rinnaga võrku. 3:1. Järgmine pomm tuleb vasakult — Kroon tsenderdab ja F. Johansson lööb volleyga 4:1. Sellele järgneb kohe 5:1 Wenzel-Johanssoni kombinatsioonist. 40. min. lööb Rydberg peaga Wenzeli söödust 6:1. Sellega lõpeb poolaeg.

Poola meeskond oli väga närviline ja kaitse kattis halvasti. Ka Malczyk, kelle tshetid Poola Zamoraks ristisid, oli nõrk.

Teise poolaja surub küll Poola tugevalt, kuid ta kombinatsioon ei ole edasijõudev ja Rootsi kiired kaitsjad on ikka õigel ajal kohal. Poola edurivist on kardetav ainult Kuchar, kes ka 18. minutil ühe kaugelt etteantud palliga 2:6 half-volleyga kihutab.

Järgmisel päeval peetud Stockholm-Krakovi võistlus annab rootslastele võidu 4:1 (2:0). Kolm väravat lööb Rydberg ja ühe Johansson. Pealtvaatajaid oli seekord 3.000.

Rahvuslised maadlusvõistlused

korraldab E. S. S. KALEV laup. 21. ja pühap. 22. nov. kõigi kodumaa paremate maadlejate osavõttel.

Algus laupäeval kell 8 ja pühapäeval kell 7 õhtul.

Jack Dempsey

Poksimestri elulugu
W. B. Seabrook

„Kas ma kunaski neiu kosin, kes suitsetab? Well, ma ei taha öelda, et ma seda ei tee, sest sel puhul tuleb kaalumisele palju teisi asju, mis tähtsamad on, kui suitsetamine või mittedsuitsetamine. Tõesti oleks aga mulle see armsam, et ta ei suitsetaks. Kuid meie rääkisime ju suitsetamisest ja joomisest. Kui Teil kavatsus on selle üle midagi kirjutada, siis palun ilma ülistusteta! Kui ma sigarid ja likööri puutumata jätan, siis ei tohi see mingit erilist au mulle valmistada, — see on ometigi hõlpsaim asi maailmas, neid mõnususid eemale jätta, mis ei meelita.“

Siin ongi koer maetud. Jack Dempsey ei ole karsklane moraali jultuse või ilma-meistri tiitli tõttu, vaid oma loomuse kohaselt.

Hoopis teistsugune lugu on Jackil toitlusküsimusega. Oma kogu ja kehakaalu kohta sööb ta äärmiselt vähe. Söögilauas vestes oli mul parim juhused seda jälgida. Ta sõi poole Long-Island'i pardikest, ühe küpsetatud õuna ja kaks õhukest, võiga kaetud leivaviilukat. See oli kõik! Ma palusin hiljem teda oma dieeti lähemalt valgustada, kuna ma suurelt imestanud olin toidu vähesuse üle, mida see meie aja suurim võitlusmasin tarvitas. Eriti huvitas mind, mida ta sisikond siis peidab, kui ta suurvõistluseks ringi astub. Dempsey jutustas mulle selle üle:

„Ajalt, nagu praegu, kus ma treeningukorteris ei asu, sünnin ma võrdlemisi palju ja seda, milleks mul isu.“

Ainult koogid ja maiustused jätan ma kõrvale!

Kui ma seda ei tee, tunnen enesel halva olevat. Need ained näivad keha raskendavat, ilma muskleid juure andmata. Kui ma jalutuskäiku hommikul ei tee, ei ole mul eine järel mingit nälga. Minu arvates ei tuleks üldse kellegil kasutamata jätta juhust eine eel veidi jalgu liigutada.

Minu eine koosneb harilikult suuremalt osalt puuviljast: apelsinid, ploomid, meloonid, sellele lisaks kaks tassi kohvi ja paar külma lõiget. Vahetevahel sünnin ma ka keedetud muna. Mida ma lunchil sünnin, seda näete ju praegu. Meelsamini sünnin ma loomaliha rohke aiaviljaga. Sellele lisaks küpsetatud õun. Kuid Teie teate, et luksushotellis mitte alati heameelega shmootritud loomaliha ei anta.“

— „Õhtusöögiks?“

— „Noh, Teie teate ju, et hulga aega kodust väljas viibides õhtul ülepeakaela hävitad, mis parajasti juhtub olema. Erist dieeti ei taha ma enese juures konstateerida, välja arvatud muidugi treeningu periood.“

Kuid ka raskeimas treeningus jäävad mul eine ja lunch muutmatuks. Ainult õhtul pean ma siis soliidsema söömingu ette võtma. Palju liha ja kartulid, harilikult roastbeef või tubli sink.

Meie päevil ollakse arvamisel, et ei olevat hea täie kõhuga poksimine minna, kuid uskuge mind — tühja kõhuga on veel halvem ringis olla.

Ma mäletan võistlust Cripple Creek'is, kui ma veel midagi ei olnud ja 10 dollarit pidin saama, kui matshi võidan. Siis tundsin ma korruga neljandal roundil imelikku tundmust kõhus, mis kindlasti mitte vastase löögist ei olnud tulnud. See maksis mu terve energia, et kümme roundi vastu pidada ja otsustamatult lõpetada. Võistluspäeval Carpentier'ga hävitasin ma suure kahmaka sinki. Teate,

nii pooltoores ja verine veel,

selle kõrvale vaagnatäie kartulid hapukorega. See on toit, mis vastu peab. Mul oli kolm tundi veel aega, enne kui ma ringi ronisin, ja söögi järel heitsin ma pimedasse nurka puhkama, kus ma peaaegu pidin magama jääma. Kui ma siis nööride vahelt läbi pugessin, ei olnud mu kõht tühi ega täis.

Ringist tulles, eriti siis, kui tüsedalt

Dempsey on suur lastesõber.

kloppida oled saanud, ei tule söök üldse mõttesse. Tunned ainult väsimust ja pingutust, nagu seisaks ikka vastane veel su ees. Iga silmapilk arvad veel gongi kõlavat. Pea ütleb sul küll, kõik on mööda, kuid keha ajab oma jonnid, ei taha uskuda. Kaks tundi hiljem, kui juba frotteeritud ja välja maganud oled, sii oled

nii näljane, et terve hobuse kugistaksid!“

Kui meie vestlus oli selle punktini jõudnud, segas meid ootamatus, mis mind veendumusele viis, et Jack Dempsey Ameerika noorsoo kangelane, selle ideaal on. Missugust austust noorugu tema vastu tunneb, selgub alles siis, kui temaga seltsis reisida.

Sel silmapilgul — see oli kell 3 pealelõunat — tahtsime meie ühte võrdlemisi tühja restoraani, Loews' teatri sissekäigu vastas, sisse astuda. Hetkel, kui Dempsey tahtis hakata üle tänava minema, kerkis

ta ümber korruga summ inimesi, kes tänavaliikumisege seisma panid. Need olid peaaesjalikult poisijõmpsid, ajalehepoisid. Nad karjusid hurraa ja pidasid üksteise vahel täielikke poksimatshe, et ilma-meistrile lähemale pääseda. Kui Jack viimaks suure vaevaga oma austajate hulgast läbi pressis ja heatahtlikult muheledes väljasirutatud käsa surus, jäi restoraani ukse-akende taha autajaskond ootama. Seest oli näha, kuidas käed ja ninad akna klaasi külge kui kleepusid, et oma lemmikut mitte silmast lasta. Meie võtsime koha ümmarguse laua ääre restoraani tagaseinas, Dempsey, Kearns, Runyon ja veel kaks sõpra. Poisid aknataga sumisid kui kärblased. Korruga kisti üks pärani ja üks närudes punapea hüppas sisse, kord kahvatades, kord punastades oma tedretähtlase näoga. Ärijuht ruttas poisikesele vastu, et teda kraetpidi välja visata. Väike kelm aga lippas tema eest tahapoole ja istus meie naaberlauda. Ärijuht läks talle järele ja hõikas: „Mis sa, poisijõmm, siit otsid?“ Punapea aga oli oma külma rahu tagasi võitnud, soris oma püksitaskutes ja tõi nikkelraha päevavalgele. „Üks kohvi! Siin on ometigi restoraan, või ei ole ta seda?“ Ärijuht vaatas arglikult Dempsey poole. See hõikas aga poisile: „Hei, väike-mees, tule istu siia meie seltskonda!“ Viis minutit hiljem oli

punapealisel lehepoisil

ees suurepäralisem apelsinitort ja jäätis, krõbistades seda taevalise keerubina. Viimaks kogus ta julgust ja riskeeris järgmise kõnega: „Hallo, ilmameister!“

See aga lõkendas otse vaimustusest ja kiitis, et see meeldivam seltskond olla, mis tal elus sattunud.

Jack süvenes poisiga juttu ja pani talle mitmesuguseid küsimusi. Poiss jutustas nüüd ilma argtuseta, et ta olla iirlane, nimega Red Mahoney, ja ta isa olla söekae-vaja. Poisikesed aknataga õgised väikest kangelast silmadega ja kui see pool tundi hiljem tänavale astus, kõlas talle samavägev tervitus vastu, kui ilmameistrilegi.

IV.

Kas maksab last poksi jaoks kasvatada?

Ühel päeval vajas Dempsey näitelaval esinemiseks õlgkübarat. Meie astusime seltsis kaupluse Broadwayl. Seal ei leidunud siiski momendil soovivat kübarat ja see lubati ilmameistrile hotelli saata. Kell 3 pealelõunat koputati Jacki uksele. Kaubamaja jooksupoiss tuli pakiga. Selle silmad rääkisid juba tuttavat keelt. Ta olla õnnelik, et ilmameistriga jutleda võivat. „Noh, mu poiss, milleks tahad sa suurestpeast saada?“

Liigutatud rinnahäälel kostis see: „Ma tahaksin südamest poksi jaoks, nagu Teie, saada, kuid minu mamma ei luba seda.“

(Järgneb.)

V. Väli ja R. Loo võitnud Soomes.

7., 8. ja 9. novembril korraldas Helsingi atleetklubi Soome ooperis suured rahvusvahelised maadlusvõistlused, millest osavõtjate arv tõusis 50 peale, teiste hulgas ka Daani meister J. Jacobsen ja meie meistrid V. Väli ja R. Loo, ning lisaks töölisiidust ületunud suurmaadleja Väinö Kokkinen, kes oligi võistluste clou. See mees on püsinud juba mitmeid aastaid suure kuulsusega ja võitmatuna, kuid ei ole suutnud oma võimeid maailma parematega kasutada, kuna ta tööliseselti Jyrysse kuulus ja töölisspordiliit igasuguse läbikäimise kodanlastega oma liigetele keelas. Nüüd astus Kokkinen enese maksmapanemiseks otsustava sammu, registreeris ennast üldises spordiliitu Helsingi atleetklubi all. Tema esinemine ilmameistri E. Vesterlundi vastu oli suursündmuseks, milleks Soome lehed mitte vähe sõnu ei kulutanud. Avar ooper ei suutnud ka siis spordihuvilisi enam mahutada ja oli lõhkemiseni kiilunud. Teiste pealtvaatajate hulgas viibis ka Soome president.

Sotsialistid ja nende häälekandja tõstsid Kokkise üleminekul hädakisa, et Kokkinen olla 15.000 Smk. eest ära ostetud, kuid see laim on tühistatud.

V. Kokkinen tõendas ka kõigiti oma suure kuulsuse: N. Eriksoni seljalikeeramiseks kulus tal 1,57 min., Mäki sirutamiseks 3,54 min. jne. Lõpuvõistluses viskas Kokkinen Kalle Vesterlundi 3 m. 15 sek. ja et Kalle oli saanud varem juba töövõidu oma vennast-ilmameistrist, jäi see koguni kolmandaks. Lisaks määrati Kokkisel veel ülemäärane võistlus Edv. Vesterlundiga. Püstimaadluses oli ilmameister väle ära lipsama, kuid parterisse viimaks teda saades, näitas Kokkinen oma suurt paremust. Daani meister jäi neljandaks.

Väli maadles seekord esmakordselt välja maad kergekaalus, kuna tal raskeks läheb ennast juba sulgkaalus hoida. Ta osutus ka selles kaalus täielikult paremate meeste väärilisena ja oleks vast teeninud esimese kohagi, kuna E. Hakanpää töövõit oli enam kui napp. Väli võitis Dahlströmi 7 m. 03 sek. ja sai töövõidu kolmandakstulnud Pasasest.

Loo võitis poolraskekaalus T. Saarise 3 m. 17 s. ja sai töövõidu Ekmanist. Wecksten sai omakorda väikeülekaalulise töövõidu Loost, kuna Pellinen Wecksteni 6 m. 04 s. pikali sirutas. Loo jäi seega kolmandaks.

Väli ja Loo võidavad edasi.

14. ja 15. novembril Helsingi atleetklubi poolt korraldatud rahvusvahelistel maadlusvõistlustel tuli V. Väli kergekaalus esimeseks ja R. Loo poolraskekaalus teiseks. R. Loo sai töökaotuse E. Vesterlundilt.

Kodumaal maikates.

Tegin väikse ringreisi kodumaa linnades ja alevikudes.

Tapa on sportliselt täielikult surnud koht, vähemalt talvel. Mingit tegevust väljaspool kooli võimlustunni ei ole märgata.

Tartus on Kalev hakanud harrastama hoogsalt maskipidusid. See on ka arusaadav, kuna praegu muid võimalusi seltsi veepeal hoidmiseks vaevalt leidubki. Selts on saanud omale võrdlemisi soodsad harjutusruumid raskejõustikus ühiselt Makkabiga. See kindlustab esialgu raskejõustiku edenemise. Ka võimluskursused käivad seltsil spordiõpetaja A. Kalamehe juhatusel. Kiiruisutaja Mitt tegi algust juba treeninguga Raadi mõisa tiigil, samuti iluuisutaja Reeder. Mõlemad uisutajad on ka talveks Riiga võistleva kutsutud.

Valgas tabasid mind Hiobi sõnumed: Tallinna Kalevi Valga osakond on likvideerimisel. Tõstekang, kui ainsam väärtuslik spordiabinõu, on harjutusruumide üüri tasuks aresti alla pandud. Huvi spordi vastu kohapeal on, kuid osakonna juhatus ei ole suutnud teguvõimet näidata ja loodab ainult peaselti toetuse peale, mis loomulik nähtus iseenesest ei ole. Osakonna esimees — ilmameister Neuland on läinud üle äritegevusse ja sportimise peale käega löönud.

Võrus kohtasin tuntud sportlast Toonekurge, kes oma kodulinna kohta ka head ei kõnelend. Spordiselt Lembit on kokku varisenud. Käisin harjutusruumisid vaatamas, kus kevadel rõõmus elu kees. Nüüd näevad nad välja mahaajatudena. Keegi on heaks arvanud isegi ruumi aknalaase ära koristada ja lumi tuiskab sisse. Tahetakse seltsile moodustada uut juhatus, kuid ei leidu algatajat.

Petseri on ikka Petseri. Poristel teedel mäest üles-alla. Sportliselt mitte midagi. Ühes

Kergejõustiku reform.

Dr. Hainzi järel.

Spordi eesmärk on niihästi üksiku inimese kui ka terve rahva kasvatamine, mitte ainult füüsilise tervise, vaid suurendatud füüsilise ja psüühilise intellektuaalse saavutusvõime pakkumine. Kõigil maadel, nende poliitilise olukorra peale vaatamata, läbiviidud töö tayloriseerimine ja kvalifitseerimine nõuab ka omapärast saavutusvõime kasvatamist, mis tööprotsessi mängivaks löbuku muudaks. Teatud närvikava karastamine, orgaaniline veatus, kiire otsustusvõime, vastupidavus ja järelandatus on faktorid, mis seda suudavad pakkuda.

Kuidas aga on võimalik kasvavat inimest kõige kohasemalt ja hõlpsamalt nendele nii vajalistele omadustele võitluses olemise eest kasvatada? Ainult vaheldusrikaste kehaliste harjutuste, kergejõustiku läbi, mis väärtuslisemat ja arendavamalt võitlusmomenti sisaldab.

Kergejõustik, kui sarnane paljupakkuv ala, nõuab aga tema massiliseks tegemist. Seda ei ole seni siiski veel saavutatud.

Kus on siis vead?

Kergejõustiku võistlustel on stardis näha ainult ülipiiratud võistlejate kogu, kes on enamasti tulest ja veest läbikäinud matadorid. Tarvilik on huvi äratamine laiemates massides.

Järgmiste korralduste läbi oleks see võimalik:

1. Spetsialiseeritud klassidesse jagamine: a) algajate klass kuni 18 aas-

tani; b) noorte klass kuni 23 aastani; c) junioride klass; d) senioride klass; e) avalik võistlusklass; f) vanade klass 32—35 a.; g) vanade klass 36—40 a.; h) vanade klass 41—45 a.; i) vanade klass üle 45 a., kusjuures lähedalseisvad klassid ka kergematel võistlusaladel üheskoos startida võivad.

Sarnase jaotusega oleks võimalik vast kõiki praegusi kergejõustiku võistluste pealtvaatajaid võistleva meelitada.

2. Saavutuspreemiad, mis välja antakse teatud ala minimumi saavutamisel. Need võiksid olla:

A. Kiirjooks:

100 mtr. senioridele	—	vähemalt 11,5 sek.
100 „ noortele ja algaj.	—	„ 12,0 „
100 „ vanadele 30—35 a.	—	„ 12,0 „
100 „ „ 35—40 „	—	„ 13,0 „
100 „ „ 40—45 „	—	„ 15,0 „

B. Kestvusjooks:

5000 mtr. senioridele	—	vähemalt 17 min.
5000 „ junioridele	—	„ 18 „
5000 „ vanadele 30—35 a.	—	„ 19 „
5000 „ „ 35—40 „	—	„ 21 „
5000 „ „ 40—45 „	—	„ 25 „

Preemiate sisseseadmine mälestusmärkide näol klassidesse jaotamisel oleks suur kergejõustiku propaganda. Pikemate jooksude korraldamise puhul on ammugi tunnustatud näit. tervitusplakaadi ülespanemise tähtsust finiši. Viivant sequentes.

3. Jagamine pikkus- ja raskusklassidesse oleks samuti suur tulu eriti viskete puhul. On ju täiesti mõttetu 3-puudalisel mehel 6-puudalisega kuulitõukes võistleva minna. Tuleksid sisse seada klassid keharaskuse järel, näit. poksile umbkaudu sarnanevalt: 1. paberkaal kuni 50 kg., 2. kukk-kaal kuni 55 kg., 3. sulgkaal kuni 60 kg., 4. kergekaal kuni 65 kg., 5. kergekeskkaal kuni 70 kg., 6. keskkaal kuni 75 kg., 7. poolraskekaal kuni 82,5 kg. ja 8. raskekaal üle selle.

Hüpetes on kahtlemata tähtsus pikkusel. On kindel, et 1,85 pikk mees 1,65 pikkuse mehega võisteldes paremas seisukorras on. Pikkusel on suur tähtsus ka visketes. Siin võiks näit. jälle klassid seada: 1. kuni 1,65, 2. kuni 1,75, 3. kuni 1,85, 4. üle 1,85.

4. Võistlusalade suurendamine. Võimalikult võistluskava mitmekesistada ja eriti teatejooksude rohkuse peale rõhku panna Variatio delectat! See ei meelita mitte ainult suuremal määral võistlejaid kokku, vaid viib neid ka kiiremini edasi. Publikule kõige mitmesugusematest seltskonnakihtidest ja kõige mitmekesisemate maitsetega on see tervitatav nähtus.

5. Parem võistluskorraldus. Kõige peletavam on publikule aeglane võistluskorraldus ja igakord vaheajad, halb võistluste pidamise kellaaja määramine. Edasi on soovitatav võimalikult kiire elvõistluste läbiviimine, kõigi tagajärgede võimalikult nähtavaks ja teatavaks tegemine ja kõigi alade stardi täpne märkimine eeskavadele, millest siis ka tuleb täpselt kinni pidada.

Omalt poolt lisaksime juure, et kergejõustiku võistluste korraldamine matshidena üksikute klubide, linnade ja maade vahel, milles võit üldsaavutusena arvestatakse, suurt elavust tekitab.

Meil Eestis on ka juba päevakorrald klasside soetamine kergejõustikku ja Ekraveliit tahab kevadeks määrused maksma panna, millega iga selts harilikult võistluskava kõrval on kohustatud alasid ka noortele ja vanadele kavasse mahutama.

7.85 kaugust!

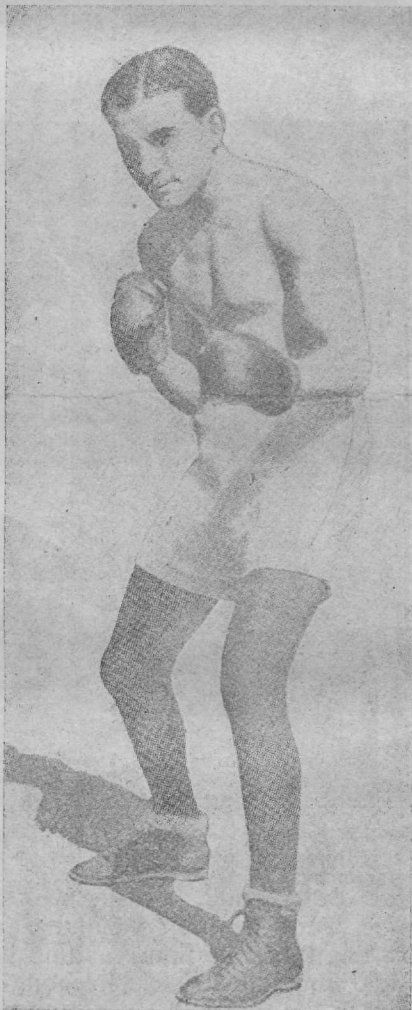
Argentiinast teatakse, et Brunetto, teine võitja kolmikhüppes Pariisis, on hüpanud kaugust 7.85. Ilmarekord on teatavasti Hubbardi nimel 7.89,6.

Lõuna-Aafrika esivõistlused

kergejõustikus andsid järgmisi tagajärgi: 100 yardi — Oasterlak 10,0; 220 y. — Harris 22,4; 440 y. — Villiers 49,8; 880 y. — Prentice 1.58,6; 1 ingl. miil — E. B. Palm 4.24,8 (L.-Aafrika rekord.)

— Joseph Jacquenoud, Shveits, tõukas vaskkuga 92,5 kg. kergekaalus, mis uus ilmarekord.

N. K.

Fidel La Barba, Pariisi olümpiavõitja paberkaalus, läks hiljuti elukutseliseks ja võitis ilmameistri Frankie Genaro.

suvel peetud kursuste juhatajatega on ka spordivaim Petserist lahkunud.

Paides puudusid tükk aega talised harjutusruumid, kuid nüüd on need leitud kusagil erakorteris. Ettevalmistuse võimaluste puudumise tõttu jäävad ka 21.—22. novembril ettenähtud raskejõustiku võistlused pidamata. Eesti esivõistlusele lubavad paidelased siiski arvuka esitusega välja tulla.

Üldine pilt meie vähemates sporditsentrites ei ole rõõmuäratav. Nad vajaksid objektiivsemat juhtimist ja leidlikkust tegevuse võimaldamiseks.

Mõnda tõstemeistrist Alex. Kask'ist.

N. Espe 1925

Terve Eesti sportlaskond tunneb Kask'i nime, ent rohkem mitte temast. Et Kask'i laiemaile hulkadele tutvustada, selleks need read.

Huilgab vabrikuvile. Liiguvad pimeduses siuetid — ähmased, vormitud. Ilmub udust lüheldane tüse kogu, palitukrae kõrgel — ruttab... Too on Alex. Kask. Suurima jao päevast veedab ta vabrikus. Seal töötab ta, higistades päevast päeva, kandes hunnikuid palavusest õõguvat riiet masina sülitava suu eest...

Õhtu. Spordiselts Kalju harjutusruum. Niiske ja külm. Rekil kõõluvad kogud, matil ähkv inimpaar, vehklusmõokade tärin, poksikinnaste tumedad mütsud, kõrvaltoas tüdrukute kilked ja naer. Tõstekangi ümber askeldab Kask. Küll suurendab, küll vähendab raskust; rebib ja tõukab, tõukab ja rebib... Äkki vaikib lärm. Kangil lebab raskus, mis parem Eesti rekordist. Kask käib rahutult nurgast nurka, tarvitades koledad hulgad magneesi. Seisatab, põrmitseb kangi, kui oma surmavaenlast. Asub kangi juure. Pingutus... kang on rinnal. Surmavaikus. Kask surub... Kindlalt seisab keha, muskulatuur väriseb, pingutleb, raskus kerkib ühtlaselt. Valmis! Käteplagin, elagu-hüüded, lärm... Harjutusruumis viibib Kask hilisõhtuni. Nii möõduvad ta päevad monotoonselt, nisse toovad elevust ainult võistlused. Tihti õhkab Kask, et võistlusi olla nii vähe!

Kuidas harjutab Alex. Kask.

Kodus teeb ta vabaharjutusi ja harjutab 2-puudalise tõstekangiga tõstetempot. Kolm korda nädalas käib ta Sindi Kalju harjutusruumis; siin harjutab enamasti 40—50-kg. raskusega. Kuus kord ehk paar katsub ta kogusummat. Suvel mängib Kask jalgpalli, siin on ta oma temperamendi tõttu saanud aunimeks „auto“, sest tihti on ta pallist kiirem. Nii harjutades on omandanud Kask suurepärase muskulatuuri ja kauni keha.

Praegu on Alex. Kask 23 a. vana ja kaalub 61 kg. Oma paremateks tagajärgedeks peab Kask:

2-he käega surumine 83 kg., rebimine 1-ga 60 kg., 2-hega 77,5 kg., tõukamine 1-ga 72,5 kg., 2-ga 107,5 kg.

Seega oleks ta paremate tõstete kogusumma 400,5 kg.

Viimasel kogusumma katsumisel tõstis ta 392 kg. Seega on Eesti meister sulgkaalus praegu heas vormis, seda loodab ta olla ka esivõistlustel, et kaitsta oma tiitlit väärikselt.

N. E.

Tallinna keskkoolide esivõistlused jalgpallis.

Meistriks tuli reaalgümnaasium.

Läinud nädalal lõppes tänavune jalgpalli hooaeg keskkoolide esivõistlustega.

Viimastest üldülevaadet tehes tuleb suurimal rahuldusel märkida, et jalgpallisport keskkoolides on endiselt omal tasapinnal ja kõige harrastatavam välisportala. Olugi, et iga aastaga jalgpallimeeskondade koosseis korpulentselt nõrgeneb, omavad värsked noored rohkem tuld ja tehnilist ettevalmistust, mis ühtlasemat ja tugevamat konkurentsi tekitab, kui eelmistel aastatel.

Juhatused jalgpalli vahekohtunikudele.

Tihti patustavad meil jalgpalli vahekohtunikud määruste vastu ja tõlgitsevad neid valesti. Avaldame need E. Spordilehe veergudel kokkuvõtlikult ühes kommentaaridega, rõhutades tähtsamaid ja eksitavamaid kohti nendes.

Mõlema meeskonna koosseis on 11 mängijat. Mõlemal poolel võib kuni 4 mängijat puududa, rohkema arvu puudumise korral ei alusta vahekohtunik mängu. Kui ühel poolel lahkub omal volil ehk vigastuse tõttu kuni 4 mängijat, lõpetab vahekohtunik mängu. Mängu juhivad ainult üks vahekohtunik, temale abiks on 2 piirikohtunikku. Vahekohtuniku otsused on muutmatud ja ümberlukkamatud.

Enne mängu alustamist loosib vahekohtunik väljapooled. Loosi võitja valib, kas mängu poole ehk mängu alustamise. Poole valija ei või mängu alustada, vaid vastaspoolne. Kõige parem on toimetada loosimist metallraha ülesviskamisega. Peale loosimist asuvad meeskonnad kohtadele. Mängu alustaja meeskond võib seista 9,15-meetrilises ringis, kuid ei tohi üle keskjoone minna. Vastaspoolne ei tohi enne mängu alustamist 9,15-meetrilise ringi tungida. Vahekohtunik annab vilega mängu alustamiseks märku, kusjuures mäng loetakse alanuks algloogi tegemisega, mitte aga vile andmisega. Pall peab löödud saama vastaspoolse värava sihis, aga mitte tagasi ega mööda keskjoont. Pall loetakse mängus olevaks, kui tema on täie ringi enese ümber teinud.

Piirikohtunikud peavad võimalikult erapooletutest seltsidest olema, aitavad kaasa vahekohtunikele mängu juhtimises, näidates millal pall „mängust väljas“, „kõrval“ (off-side), määruste rikkumist, milline pool õigustatud sisseviskeid tegema ja kas on nurgalöögi.

Vahekohtunik kontroleerib oma kella piirikohtuniku omaga, et mängu kestvusel mingisuguseid sekeldusi ei tuleks.

Saamatuid ja erapoolikuid piirikohtunikke võib vahekohtunik jalamaid kõrvaldada ja kõrvaldatute asemele uusi määrata.

Mäng kestab 2×45 minutit, 5-minutilise vaheajaga. Mängu vaheaeg võib pikendatud saada ainult võistlevate poole ja vahekohtuniku kokkuleppel. Teise mängupoole (half time'i) alustab väljapoolse valija. Peale 90 minutilist mängu loetakse see meeskond võitjaks, kes rohkem väravaid saavutanud. Kui mõlemad meeskonnad ühevõrra väravaid saavutanud, loetakse mäng viigiga lõppenuks. Mängu siht on väravaid saavutada.

Värav loetakse siis, kui pall on läbi läinud väravapostide vahelt, põikpuu alt, ja kui teda ei visatud, ei ajanud ehk ei kannud mõni pealetungiva poole mängija kätega. Pall peab täiesti üle väravajoone minema, enne kui loetakse värav. Esivõistlustel, kui 2×45 mäng tagajärge ei

anna, tuleb pikendada mängu veel 2×15 minutit. Jääb siis tagajärg saavutamata, mängitakse senikaua, kui üks pooltest värava saavutab.

Kui pall on mööda maad ehk õhkumööda üle küljejoone läinud, siis on tema „väljas“ (out). Selle poole mängija, kes palli „välja“ ei toimetanud, viskab palli mängu tagasi. Sisseviskaja peab küljejoone taga mõlema jalaga asuma, näoga mänguvälja poole ja viskama palli mõlema käega pea kohalt, ükskõik missuguses suunas mänguväljale. Sisseviskaja ei tohi palli ise enne mängida, kui teda pole mänginud mõni teine. Sisseviskest otsekohe väravat saavutada ei saa.

Kõige raskem on vahekohtunikul otsustada „kõrval“-määrust (off-side). Mängija on „kõrval“, kui pealetungiva meeskonna mängija ees on vähem kui kaks vastaspoolse mängijat, kui viimasena palli mängis pealetungiva poole mängija. „Kõrval“ olev mängija ei tohi palli puudutada, kokku puududa mõne vastasega ega milgil tingimisel mängust osa võtta seni, kui ei ole palli mänginud vastaspoolne mängija. Mängija „kõrval“ olemine, kui tema palli ei mängi ega ei võta mängust osa, ei ole karistatav.

Kui palli vastuvõtja mängija on palli edasiandjast mängijast tagapool, siis ei ole vastuvõtja mängija „kõrval“.

Mängija ei ole „kõrval“:

1. Kui palli viimasena mängis vastaspoolse meeskonna mängija,
2. nurgalöögil,
3. outi väljalöögil,
4. sisseviskel,
5. kui mängija on oma väljapoolel sel momendil, kui palli mängib oma poole mängija ja palli vastuvõtja ees ei ole kaht vastasmängijat. Kui pall põrkab põik- ehk väravapostist mängu tagasi, jääb „kõrval“ olev mängija ikka „kõrval“ olekusse.

Kui pall on üle väravajoone vastaspoolse mängija poolt löödud, siis on pall „väljas“ ja teda lööb jälle mängu selle poole mängija, kelle väravajoone taha pall sattus. Lööki sünnib väravaruumi sellelt poolelt, mis lähem punktile, kust pall üle väravajoone läks. Pallilööja ei tohi palli enne mängida, kui keegi teine palli mänginud ehk puutunud ei ole. Väljalööki võib teha igas suunas lööja valiku järel. Kui väljalöögist pall kedagi puutumata väravasse satub, on pall mängust „väljas“ ja tuleb uus väljalööki toimetada. Kui aga oma poole mängija on palli väravajoone taha löönud, antakse vastaspoolse meeskonnale toimetada nurgalööki.

Nurgalöögi toimetamisel ei tohi nurgalippu kohalt nihutada. Nurgalöögi toimetamisel ei tohi vastaspoolne mängija ligemale 9,15 meetrit pallile ligineda. Nurgalöögi toimetaja ei tohi palli teistkord enne lüüa, kui keegi teine mängija ei ole palli mänginud. Nurgalöögist otsekohe löödud värav loetakse väravaks. Kui nurgalöögist pall väravapostist mängu tagasi põrkab, jääb pall ikka mängu.

(Järgneb.)

Helsingi poksiklubi

korraldas rahvusvahelised poksivõistlused, millest ka rootslased Selfried Johansson ja Einar Blomberg osa võtsid. Esimene on kergekaalu euroopameister. Tal oli äge matš Hellströmiga, mis talle äärmiselt napi paremuse andis. Hellström olla praegu täielikult Euroopa paremate tasapinnal. Blomberg võitis keskaalus oma vastaseid Niemist ja Strömi knock outiga.

—MTK, Ungari meistermeeskond, sai jalgpalli esivõistlustel Vasasi käest 0 : 2 (0 : 2) lüüa.

— Ungarlane Toldi heitis Budapestis FTC poolt korraldatud võistlustel 43.57 ketast ja tõukas 13.28 kuuli. Samal võistlusel jooksis Hajdu 200 mtr. 22,5.

Itaalia — Jugoslaavia

võistlesid 4. novembril Paduas. Itaallaste võit 2:1 oli napp, kuid teenitud. Esimese värava lõi Pencic 29. minutil, mille tasus kolme minuti pärast Schiavio. 44. minutil pressisid itaallased rüüsemisest teise värava. Poolaja saavutus jäi ka lõputagajärjeks. Vahekohtunikuks oli Braun, Austria. Pealtvaatajaid 16.000.

— Prantslane Brunier püstitas tunnisõidus jalgrattal Linas-Monthlery velodroomil uue ilma rekordi 120,958 km. Esimene katse ebaõnnestus tal — ta oli rattarikke tõttu sunnitud sõidu 105. km. katkestama, milleks tal aega oli kolinud 55. minutit.

Eluaeg võib muretult spordivõistlusi jälgida see, kes omandab

„Estonia“
loteriitähe.

Väljaloomine kindlasti
14. detsembril s. a.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Tünn.

Nr. 38 (44), 19. novembril 1925. a.

Moskva suurturniir.

3. voores järel eesotsas Bogoljubov ja Rubinstein: 1. voores 10 novembril võitsid: Marshall Verliniski vastu, Bogoljubov Grünfeld'i, Romanovski Gotthilfi, Yates Sämisch'i ja Rubinstein Subarjovi. Viigiks jäid mängud: Dus-Hotimirski — Réti, Lövenfisch — Bogatortshuk, Tartakover — Iljin-Shenevski, ja Capablanca — Lasker. Vaba oli Torre. Lõpetamata on mäng Rabinovitsh — Spielmann.

Peahuvi koondus selle juures suurkohtamisele Capablanca — Lasker, mille kohta teatakse öelda, et peale kahetunnilist vaikust, 30. käigul öeldi vaid kaks sõna: Lasker: „Viik?“ — Capablanca: „Ja“.

2. voores „lööknumbriks“ oli mäng Romanovski — Capablanca, mis juba 17. käigul viigiks jäi. Huvi vähendab küll asjaolu, et vastased tegid „koopia“ mängust Alehin — Lasker 1914. aastast. — Selle järele võitis Marshall Réti ja Rabinovitsh Subarjovi.

Vene meister Bogoljubov mängis Yates'i vastu. Bogoljubov saavutas aga vahetamise teel kaks tugevat vaba liitetturit, mille eest vastane oli sunnitud taguri ja siis ka võidupunkti andma.

Elavalt ja huvitavalt mängis Rubinstein Sämisch'i vastu. Saanud vankri orbi eest (orpoda või ratsu), moondas Rubinstein selle võiduks.

Lövenfisch'il (must) oli alguses hea vaba mäng, mille ta aga ajapuudusel nõrkade käikudega ära rikkus, mis tema vastasele Verliniskile võidu andis.

Ihusas stiilis võitis Torre Dus-Hotimirski. Viigiks jäi mäng Tartakover — Bogatortshuk.

Vaba oli Lasker. Lõpetamata jäi mäng Iljin-Shenevski — Spielmann, milles eelmisel võiduseis ja mäng Grünfeld — Gotthilf võrdses seisus.

3. voores saavutas Lasker võiduseisu Vene eks-meistri Romanovski vastu, kuna Capablanca juba kolmanda viigi tegi, seekord Grünfeldi vastu. Capablanca start tuletab sellega tema 1924. a. Nev-Yorgi starti meelde, kus ta esimese viie voores viis viiki tegi. Võitsid: Tartakover Verliniski ja Shenevski Subarjovi. Bogoljubov saavutas lõpumängus võidulooteid Rubinsteini vastu; ei tarvitanud neid aga hästi ja pidi selle tõttu viigiga rahulduma. Huvitava viigi tegid Lövenfisch ja Réti. Jäid veel viigiks: Gotthilf — Yates, Spielmann — Bogatortshuk, Sämisch — Rabinovitsh. Lõpetamata jäi mäng Marshall — Torre esimese paremusega. Vaba oli Hotimirski.

Laskeri arvates on käesolev turniir pöördepunkt male ajaloo. Ta on küll kõigi aegade tugevam turniir.

Kes tuleb aga esikohale? — Üldised lemmikud on küll Capablanca ja Lasker. Meie arvates just esimene, kuigi esimeste voores tulemus seda matemaatiliselt nii oletada ei lase. Kuid ka Bogoljubov ja Rubinstein on rasked kahurid, kes kindlasti jõu kokku võtavad, et neid mõlemaid ilma meistreid kukutada. Marshall ja Torre võivad kergesti üllatada. Ka Réti, Spielmann, Tartakover ja Grünfeld on kardetavad kaaslased kui neil vähegi õnne on.

Lõpuks tuleb märkida, et osavõtjate arv on 21 peale peatunud.

Mäng nr. 23.

Esimene sensatsioon Moskva suurturniiri 1. voores.

Valge: Capablanca.

Must: Lasker.

1. d2—d4	d7—d5	16. Vd4 : d8+ Ke8—d8	
2. c2—c4	c7—c6	17. Va1—d1+ Kd8—c7	
3. Rb1—c3	Rg8—f6	18. Rf3—e5	Vh8—f8
4. e2—e3	e7—e6	19. h2—h3	Rc5—d7
5. Rg1—f3	Rb8—d7	20. Re5 : c6	Kc7 : c6
6. Of1—d3	d5 : c4	21. Oe2—f3+ Kh6—c7	
7. Od3 : c4	c6—c5	22. Rc3—e4	Rf6 : e4
8. 0—0	a7—a6	23. Of3 : e4	Oe7—f6
9. d4 : c5	Rd7 : c5	24. Ob2—a3	Vf8—d8
10. Ld1 : d8+ Ke8 : d8		25. Kg1—f1	h7—h6
11. Vi1—d1+ Kd8—e8		26. Kf1—e2	Rd7—e5
12. Oc4—e2	Of8—e7	27. Vd1 : d8	Of6 : d8
13. b2—b3	Oe8—d7	28. Oa3—b2	Od8—f6
14. Oc1—b2	Va8—d8	29. Ob2 : e5	Of6 : e5
15. Vd1—d4	Od7—c6		Viik.

Capablancal läks sellega korda edu avangus saada, kuid Laskeri visa mäng tegi viigi.

Kodumaalt.

Tallinn. TEMS-i omavaheline turniir, mis algas suvel, lõppes Israeli võiduga, kes saavutas 10 punkti üheteistkümnest. Järgnevad: 2. Raudvere — 8 p., 3. Nedsvezki — 7½ p., 4. Hindberg — 7 p.

TEMS-i 1. klassi turniiri rändavaks auhinnaks annetas „Esto-Muusika“ grammofoni 7.500 marga väärtuses. Tänavuse turniiri võitja saab selle kohe omale tarvitada, peab aga lõpulikuks omandamiseks veel üks aasta seda kaitsma. Turniirist võtavad osa: Feldt, Friedemann, Israel, prof. T. Lemba ja Raudvere.

Tartu meistriks tuli Nuut, saavutades 100%!

Lahendused.

Ülesanne nr. 30 (Bachman).

1. R e3 — c2	K d6 — e6	R c2 — d4 +
2. — —	K d6 — e5	V b5 : d5 +
3. — —	K d6 — e6	V b5 — b6 +
4. — —	d5 — d4	R c2 : d4

Väga hea ülesanne: 4 ökonoomset lõpuseisu! Õige lahenduse saatsid: K. Kivi ja V. Mikenas.

Ed. RADIUS'e kullasepa äri Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Leedu kiri.

Naaberriikide eeskujul on hakanud ka Leedu omale sõjaväe osades jalgpalli meeskondi asutama, eriti aga Kaunases, kus praegu leitnant Dariuse sõnade järele, 13 sõjaväe jalgpalli meeskonda juba on. Neist on parem sõjakooli meeskond, kes võistles hiljuti LFLS. vastu, kaotades 5:0. Sõjaväe koondusmeeskonnal olla kavatsus olnud ka Läti vastu esineda, kuid hilise aja tõttu jääb kavatsus tänavu teostamata. Tuleval aastal aga tahetakse naaberriikidega tingimata võistelda.

Pühapäeval, 8. novembril, võistles koondusmeeskond sõjakool-lendurid kohaliku KSK meeskonnaga. Koondusmeeskonnas esinesid meile tuttavad Bartuschka ja Darius, mõlemad leitnandid. Meeskonnal puudub siiski koosmäng, kindel pallikäsitus.

37. min. on KSK värava all suurem rüselmine. Väravavaht jookseb välja, et palli püüda, kaitse ise aga takistab teda selles, millest tulemus on 1:0 sõjaväelaste kasuks.

Teisel poolajal on veel sõjaväelaste kasuks penalty, mille Bartuschka aga väravavahile otse süle lööb.

Seejärel lõpeb terve mäng 1:0 sõjaväelaste kasuks, nurgalöögid 9:4 KSK kasuks. Sõjaväelaste paremus oli kiire liikumine. Vahekohtunikuks oli kapt. Aust, sõjakoolist, kes aga nähtavasti küalt ei ole suutnud uut ofsaidi määrust ära seedita ja ka muid väärtusi tähelepanemata jättis.

J. H—nn.

— Bartseloon võitis jalgpalli linnavõistlusel Pariisi 3:2. Esimese värava lõi hispaanlaste heaks Samitier 25. minutil. 37. min. lisas Cros 2:0. Minut enne poolaja lõppu seadis Dufour 1:2, kuna teise poolaja esimesel minutil Samitier 3:1 märkis. Nelja minuti pärast tasusid prantslased Darques näol 2:3, kuid ei suutnud enam Zamora tugeva päästetöö tõttu viiki saavutada, kuigi nad ülekaalukad olid.

— Pri. Büns, Hamburg, ujus 400 mtr. rinnuli 7.09,6, mis uus naisilmarekord.

— Houben sõidab ameeriklaste kutsel talveks sinna võistlema. Esimene start on 4. veebruaril New Yorgis, Madison Square Gardenis. Kuigi sakslased oma lemmikuga ise õige optimistlikud on, arvavad välismaade asjatundjad, et Houben Ameerika siseradadel mingit edu ei saavuta. Ka Paulen ja Hoff võistlevad samal ajal New Yorgis.

— Elisabeth Ryan on tulnud Meksiko naismeistriks tennis, lüües Molla Malloryt 6:8, 6:3, 6:2. Mõlemad on ameeriklased.

— Saksa rekordid 25 km. jooksus püstitas Pürsten, kattes maa 1.27.09,0 ja vaheajana 20 km., näidates 1.07.51,0. Eelmine rekord oli varem 1 ja teine 2 minutit halvem.

— Sundusliku arstlike järelevalve on kõigile Hollandi jalgpallimängijatele sealne jalgpalliliit kohustuseks teinud.

— Molina, Prantsuse keskaalu poksimeister, võitis Bartseloonas 10 roundi järel punktidega Hispaania meistri Ricardo Alis'i.

A./S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1

on täielikum spordiabinõude vabrik Eestis. Soovitab mõõdukate hindadega abinõusid kõigi spordialade jaoks. Abinõud seisavad täielikult väljamaa paremate firmade saaduste kõrgusel.

Esitaja Tallinnas: O.ü. „ESTO“, Pikk tän. 47.

Illustreeritud hinnakirjad saadetakse soovijatele maksuta.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tänav 47, telefon 10-02.

Soovitab suures valikus spordiabinõusid. Kohale jõudnud talisporditarbed. Hooajaks ping-pongi mängud ja nende osad.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.